

Klimaatverandering en honger.

Klimaatverandering en honger hangen nauw met elkaar samen. Miljoenen families op de wereld zijn voor hun inkomsten en hun voedsel direct afhankelijk van het water en land om hen heen. Zij worden extra hard geraakt door de gevolgen van klimaatverandering, terwijl ze aan de oorzaken ervan juist het allerminste bijdragen. The Hunger Project investeert daarom in klimaatbestendige gemeenschappen, die zelf een einde maken aan hun eigen honger én om kunnen gaan met de klimaatuitdagingen van vandaag en van morgen.

Klimaatverandering veroorzaakt honger.

Klimaatverandering is een belangrijke oorzaak voor de toename van honger. Juist in de gebieden waar nu al veel armoede en honger is – zoals op het afgelegen platteland van Afrika en Azië – zijn mensen voor hun levensonderhoud sterk afhankelijk van kleinschalige landbouw en veeteelt. Zonder verder vangnet of verzekering. Daarmee zijn zij kwetsbaar voor temperatuurschommelingen en extreme weersomstandigheden, die steeds vaker voorkomen door klimaatverandering.

Droogte, overstromingen en mislukte oogsten.

De afgelopen jaren komen er al steeds heftiger periodes voor van droogte, extreme hitte en storm, onvoorspelbare regens, overstromingen, erosie en verzilting. Op veel plekken is er sprake van ernstig verlies van bossen en van biodiversiteit. Met alle gevolgen van dien voor boerenfamilies:

- Oogsten worden verwoest door langdurige droogte en onregelmatige regenval - waardoor families hun

voedselvoorraad en hun inkomsten verliezen.

- Bepaalde gewassen groeien niet meer in veranderende temperaturen en er ontstaan nieuwe gewasziektes en plagen, waardoor bestaande landbouwtechnieken niet langer voldoen.
- Opgedroogde waterbronnen zorgen voor watertekort - wat landbouw en veehouderij bemoedigt en waardoor families onvoldoende schoon drinkwater hebben.
- Orkanen, overstromingen en erosie spoelen grond weg - waardoor mensen op zoek moeten naar nieuwe geschikte landbouwgrond.
- De ongelijkheid tussen mensen met en mensen zonder voldoende water, vruchtbaar land en voedsel groeit.

Zo raakt klimaatverandering de armsten het meest, terwijl zij het minst hebben bijdragen aan de wereldwijde CO₂-uitstoot. Voor hen is klimaatverandering nu al een acute klimaatcrisis.

Ontmoet Gizachen.

“De kinderen die ik vast nog zal krijgen, moeten hier ook kunnen leven. Daarom ben ik lid geworden van het herbebossingscomité. The Hunger Project trainde ons in de aanplant van jonge bomen, onderhoud en bescherming van de jonge aanplant en bodemverbetering. Samen inspecteren we de zaailingen en leggen we stevige dammen aan in erosiegeulen, zodat de grond niet verder kan verschuiven en wegspoelen. Het zichtbare resultaat van ons werk motiveert me enorm. Ik wil een betere leefomgeving creëren en de gevolgen van klimaatverandering tegengaan.”

- Gizachen Buyu, Machakel in Ethiopië

Ontmoet Kassim.

“Boeren is lastiger geworden. De vraag is wat nog ‘normaal’ is. Vroeger kwam de regen altijd op hetzelfde moment: augustus was een regenmaand en dus werden de gewassen begin juni geplant. Dat werkte toen goed, maar inmiddels niet meer: de regen is te onvoorspelbaar geworden. In trainingen leerden we nieuwe technieken om hiermee om te gaan. Zo planten we niet meer op een vast moment. We bereiden onze grond wel al voor, houden alles in de gaten en wachten met planten tot het juiste moment.”

– Kassim Yarougoudou, Sonon-Guinagourou in Benin

Gevolgen in de praktijk.

The Hunger Project werkt aan het einde van honger in 14.500 dorpen op het platteland van 13 landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Ook daar zien we de gevolgen van klimaatverandering. Bijvoorbeeld:

In de regio Machakel in het noordoosten van **Ethiopië** is flinke **erosie**. Grote stuken oerbos zijn er gekapt voor brandhout en voor akkers. Zonder bomen op de heuvels spoelt bij de steeds heftigere regens steeds meer vruchtbare grond weg. Zo zijn diepe, kale geulen gesleten in het landschap en hebben de inwoners van Machakel een tekort aan grasland voor landbouw en voor het laten grazen van hun vee. In plaats van gras eet het vee daarom jonge bomen – wat weer zorgt voor meer erosie.

In het laaggelegen **Bangladesh** verzilt de grond door de stijgende zeespiegel en de cyclonen die steeds vaker voorkomen. Kustgebieden overstroomd met zout water, waardoor de vruchtbaarheid van het land afneemt en grond wegspoelt. Het zoute water komt steeds verder het binnenland in, waardoor mensen op zoek moeten naar nieuwe, niet-verzilde landbouwgrond.

In het West-Afrikaanse **Benin** worstelen ze vooral met **onvoorspelbare seizoenen**.

Vroeger wisten de boeren precies wanneer het regenseizoen kwam en wanneer ze het beste konden planten. Nu komt de regen vaak te laat en valt er minder. Daardoor is de grond vaak te droog en staan sommige velden vol verdorde maisplanten. Het wordt steeds moeilijker om op het juiste moment te planten. Ook wordt de grond minder vruchtbaar, waardoor een kleine akker niet langer voldoende oplevert om een gezin te voeden.

Wat kan er wel?

Om chronische honger bij de wortel aan te pakken, werkt The Hunger Project met een **geïntegreerde aanpak** aan alle oorzaken van honger tegelijkertijd. Niet alleen voedselzekerheid en goede voeding, maar ook gelijkheid tussen mannen en vrouwen, goede gezondheidszorg, toegang tot microkrediet én omgaan met de effecten van klimaatverandering. En in die aanpak staan altijd 3 basisprincipes centraal: mensen komen zelf in actie, empowerment van vrouwen en slim samenwerken met lokale overheden.

Dat is niet anders bij klimaatvraagstukken. Maar omdat in elk land en gebied de omstandigheden verschillend zijn, wisselt de **ultieme klimaat aanpak** per land en per programma. We onderzoeken op lokaal niveau welke

impact klimaatverandering daar precies heeft en wat er wél kan. Met de **Climate Resilience Index** brengen we samen met een boerengemeenschap de klimaatrisico's in kaart. Zodat we, gewapend met die informatie, de gemeenschap kunnen ondersteunen met de kennis, vaardigheden en middelen die ze nodig hebben. En zij zelf in actie kunnen komen om hun **klimaatbestendigheid** te versterken.

Wat wij doen.

The Hunger Project investeert in klimaatadaptatie, risicobeheer, duurzame landbouw en klimaatactie door de gemeenschap zelf. Bijvoorbeeld via:

- **Promoten van duurzame landbouw.** Gezamenlijk leren mensen – bijvoorbeeld op samen beheerde dorpsakkers – over duurzaam bodembeheer en nieuwe landbouwpraktijken, zoals composteren, combinatie-teelt en druppelirrigatie. Zo verbetert de oogst, neemt het watergebruik af en kan de bodemvruchtbaarheid herstellen.
- **Toegang tot duurzame landbouwtechnologieën.** We moedigen mensen aan om zelf de benodigde middelen en kennis te regelen om de nieuwe landtechnieken in de praktijk te brengen. Met toegang tot krediet kunnen ze deze zelf – of gezamenlijk – aanschaffen. Of ze kunnen de benodigde middelen voor de overgang naar agro-ecologische landbouw bij hun lokale overheid claimen.
- **Plannen ontwikkelen voor klimaatadaptatie.** Met training en coaching maken mensen hun eigen lokale actieplannen. Ze brengen met behulp van de Climate Resilience Index de klimaatrisico's van hun omgeving in kaart. En

“We onderzoeken op lokaal niveau welke impact klimaatverandering daar precies heeft en wat er wél kan.”

ontwikkelen lokale oplossingen, waarbij ze niet alleen gebruik maken van nieuwe technieken, maar ook slim voortbouwen op traditionele kennis en technologieën. Op regionaal en internationaal niveau maken we ons sterk voor de bescherming van bossen, water, land en biodiversiteit.

▪ **Landschapsherstel en bomen planten.**

Getrainde lokale vrijwilligers kweken en planten inheemse bomen die het landschap herbebossen en erosie tegengaan. Als lokale bedrijfjes kunnen deze kwekerijen fruitbomen leveren aan families en zo meerdere vliegen in één klap slaan: verbeterde biodiversiteit, nieuwe inkomsten en gezonde voeding.

▪ **Klimaatvrijwilligers.** Getrainde vrijwilligers (man en vrouw, jong en oud - en alles daartussenin) vormen hun eigen klimaatcomités. Zij geven hun kennis door, ondersteunen boeren en burens, organiseren activiteiten voor het hele dorp, toetsen het klimaatactieplan en kloppen aan bij lokale overheden voor steun en financiering.

Ontmoet Rony.

Groepen getrainde jongeren komen in actie voor biodiversiteit en voor betere bescherming tegen overstromingen. Ze verzamelen palmzaden bij hun dorpsgenoten en kweken ze daarna op tot stekjes. Tegelijkertijd gaan ze met hun leeftijdsgenoten in gesprek over deze acties en over het belang van betere oeverbescherming. Rony is een van die actieve jongeren. “Ik plant deze palmstekjes voor een beter ecologisch evenwicht. Met elkaar hebben we wel 100.000 palmstekjes geplant in ons dorp.”

– Rony Khatun, Gangni in Bangladesh.

thehungerprojectnl thehungerprojectnl the-hunger-project-nl hungerprojectnl

thehungerproject.nl
info@thehungerproject.nl | 030 2335340

Foto's: Johannes Odé, The Hunger Project

NEDERLAND